

İTERSTİSYEL (DOKU İÇİ) BRAKİTERAPİ HASTA BİLGİLENDİRME FORMU

Hastalar ve Aileleri İçin Bilgiler

Başvurunuzda değerlendirmeniz sorumlu öğretim üyesi tarafından yapıp hasta kabulü gerçekleştirildikten sonra dosyanız açılır, poliklinik hekimi tarafından doldurulur. Doku içine yapılacak uygulamalar sıklıkla genel, seyrek olarak lokal anestezi ile yapılır. Bu nedenle poliklinik hekimi tarafından hangi anestezi yöntemi yapılacak ise ona göre hazırlıklarınız yapılır. Ağız bölgesi tedavi edilecek ise diş ve dişeti kontrolü ve bakımı için önceden diş hekimliği konsültasyonu istenir.

Brakiterapi bir ışın tedavisi türüdür.

Doku içi ışın tedavisi uygulaması olarak bilinen interstisyel brakiterapi, tümör ya da cerrahiden sonra kalan tümör yatağına kılavuz iğneler (plastik veya metal) yerleştirilmesi ile gerçekleşir. Radyoaktif kaynak bu kılavuzlar içinden verilir. Planlama sonrasında bu kılavuzların ucu radyoaktif kaynağın bulunduğu HDR cihaza (resim 1) bağlanarak hasta ışınlanır.

Bu tedavi tümörün çevresindeki sağlıklı doku ve yakın organlara daha az doz vererek olası yan etkileri azaltır.

Resim 1. HDR brakiterapi cihazı

Tedavi Öncesi ve Gününde Ne Yapılması Gerekir?

- o Randevunuzun verildiği tarihte saat 8 30'da II. kat serviste yer alan brakiterapi ameliyathanesine geliniz.
- o Brakiterapi uygulaması için hastanede genellikle (özellikli uygulamalar dışında) yatışa gerek yoktur. Uygulama için gününbirlik yatış işlemi 4. poliklinik sekreterliğinde yapılacaktır. Bu işlemleri yapabilecek bir yakınınızın size eşlik etmesi uygun olacaktır.
- o Bu tedavi şeklinde genellikle günde 1-2 kez olmak üzere 5-10 seans (fraksiyon) uygulama yapılır. Bazı özellikli durumlarda seans eklenmesi gerekir ise bu konuda size bilgilendirme yapılacaktır.
- o Baş boyun bölgesi tedavilerinde uygulamaya gelmeden önce erkek hastaların sakal ve bıyık traşlarını yaptırmaları gerekir.
- o Kullandığınız sürekli ilaçlarınız (Tansiyon, şeker, kalp hastalığı, tiroit hastalığı gibi nedenlerle) varsa saatinde alınız. Bu ilaçları tok karnına almanız gerekli ise hafif kahvaltı sonrasında alabilirsiniz.
- o Şeker ölçüm aleti kullanıyorsanız yanınızda getiriniz.
- o Daha önce çekilmiş olan filmlerinizi ve CD'lerinizi yanınızda getiriniz.
- o Gününbirlik yatış işlemi sonrasında odanıza gidiniz (Resim 2). Uygulamaya alınırken üstünüzdeki giysileri tamamen çıkarıp, personel tarafından verilecek olan önlüğü giyerek hazır bekleyiniz. Ayaklarınızı sıcak tutmak için çorap veya patik getirebilirsiniz.

Resim 2: Brakiterapi odası

Resim 3: Brakiterapi ameliyathanesi

Uygulama İle İlgili Bilgilendirme?

- o Hasta ameliyathaneye alındıktan sonra anestezi ekibi tarafından değerlendirilmesi yapılır ve anestezi uygulanır.
- o Ameliyathanede öncelikle uygulama için gerekli pozisyonlar verilir. Uygulama alanının temizliği yapılır.
- o Yerleştirilen kılavuzların pozisyonunun kontrolü için ameliyathanedeki röntgen cihazı ile en az iki adet film çekilir (Resim 3).
- o Bu işlem yaklaşık 30 dk sürer. Ancak uygulamaların özelliğine göre daha uzun sürebilir. Yaklaşık uygulama süresi size hekimimiz tarafından bildirilecektir.
- o Sonrasında hasta sedye ile hasta odasına alınır.
- o Anestezi onay verdikten sonra hasta giriş katta yer alan simülasyon odasına indirilir. Planlama için bilgisayarlı tomografi çekilir.
- o Bilgisayarlı tomografi görüntüleri planlama sistemine aktarılır.
- o Bu görüntüler, üzerinde bilgisayar ile radyasyon dağılımının grafiksel bir temsili oluşturulması, gerçek tedavi başlamadan önce tedavi planı geliştirilmesinde sağlık ekibi için bir rehber olarak hizmet vermektedir.
- o Tomografi çekiminiz yapıldıktan sonra hasta bir alt katta yer alan brakiterapi uygulama odasına sedye ile indirilir.

Uygulama

- o Tedavi planlaması onaylandıktan sonra radyasyon 'afterloading' olarak bilinen teknik ile uygulanır. Doku içinde yer alan kılavuzlara takılan aplikatör bağlantı kablosu ile cihaza bağlanır. Cihaz içinde yer alan radyoaktif kaynak bağlantı kablosu yardımı ile kılavuzlara ulaşır ve ışınlama gerçekleşir.
- o Bu işlem yaklaşık 5-20dk sürer.
- o Tedavi sırasında odada yalnız olacaksınız. Ancak ışınlama süresince tedavi ekibi ayrı bir odadan, kamera ile sizi izleyecektir.
- o Uygulama sırasında ağrı hissetmeyeceksiniz. Ancak cihazdan gelen gürültü ve tıkırtı duyabilirsiniz.

Tedavi Sonrası

- o Tedaviniz tamamlandıktan sonra afterloading cihazı bağlantısı çıkarılacaktır.
- o İşlemden sonra odanıza çıkarılacaksınız. Bazı uygulamalarda hasta seans sonrası bir sonraki seansa kadar evine gidebilir. Bu durumda kılavuzların üzeri hekim veya hemşireniz tarafından uygun şekilde kapatılır. Kılavuzların pozisyonunun değişmemesi için hastaya bilgi verilir.
- o Tüm seanslar tamamlandıktan sonra kılavuzlar brakiterapi ameliyathanesinde steril şartlarda hekiminiz tarafından kontrolünüz yapılarak çıkarılacaktır.
- o Kılavuzlar çıkarıldıktan sonra odanızda yarım saat (hekiminizin başka önerisi yoksa) dinlendikten sonra, kontrol randevunuz verilerek çıkışınız yapılacaktır.
- o Kılavuzların giriş-çıkış yerlerinde kabuklanma olana kadar su değmemesi gerekir. Tedavi edilen alanın bakımı ve gerekli ilaçlar hekiminiz tarafından verilir. Ayrıca bu konuda brakiterapi hemşiresi tedavi bölgesine göre eğitim verir.
- o Tedavi bölgesinde gelişecek akut etkiler size hekiminiz tarafından anlatılacaktır.
- o Hasta tedavi sonrasında radyoaktif **değildir (radyasyon yaymaz)**. Diğer insanlar ile bir arada bulunmasında sakınca yoktur.
- o Tedavi tamamlandıktan sonra ilk kontrol 2 hafta sonra yapılır. Daha sonra kontrollerinizin süresi hekiminiz tarafından belirlenir.

Onkoloji Enstitüsü

Brakiterapi Ameliyathanesi

0212-4142434 / 34142

Sorumlu Hemşire Nurşen Seyitoğlu

Nuray Tombul